

Příloha k protokolu o SZZ č.
Vysoká škola: **Jihočeská univerzita v Č. Budějovicích**
Filozofická fakulta JU
Ústav bohemistiky
Datum odevzdání posudku: **17. 6. 2014**

Jméno: **Bc. Eva SOMMEROVÁ**
Obor: **Bohemistika**
Recenzent diplomové práce:
PhDr. Štěpán Balík, Ph.D.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Příjmení v obci Bolešiny

název

Eva Sommerová se ve své diplomové práci věnuje příjmením a tzv. jménům po chalupě v obci Bolešiny na Klatovsku. Autorka již v minulosti oblast svého bydliště podrobila dialektologickému výzkumu (viz její bakalářská práce *Běžná mluva v obci Bolešiny*). Nyní se zaměřila na antroponymii.

Diplomantka přehledně shrnuje poznatky předních českých badatelů (např. Beneše, Knappové, Matese, Moldanové, Pleskalové, Svobody). Formální klasifikaci staročeských osobních jmen Jany Pleskalové však v praktické části dále nevyužívá. Obsáhlá teoretická část slouží autorce mj. jako jistého druhu historický exkurz k vlastnímu výzkumu.

Text Evy Sommerové představuje solidní studentskou práci. Je pro ni příznačný jak autorčin citlivý přístup k sebranému materiálu, tak i jasná hlavní osnova. Praktická část kromě krátkého metodologického úvodu obsahuje dva hlavní oddíly. V případě příjmení autorka vychází ze seznamu trvale bydlících občanů zkoumaných vsí (viz příloha), v případě jmen po chalupě je odkázána na vlastní zkušenost a na své informátory. Zvláštní pozornost věnuje autorka etymologii daných příjmení. Na základě tohoto kritéria dělí daný materiál mj. na jména původu českého a německého. Poukazuje rovněž na jejich originální apelativní význam či jejich vývoj z křestních jmen. Zdůrazňuje také metaforický princip označení osob.

Přestože je pro danou práci příznačný pečlivý přístup, autorka se bohužel nevyvarovala drobným formálním a věcným chybám. Na s. 10 chybí v případě poměru stupňovacího (*a dokonce*) čárka. Příslovce *hodně* (s. 14) působí jako hovorové a do vědeckého výkladového stylu se nehodící. Možná má autorka jiný názor. V Úvodu, Metodologii a Závěru využívá diplomantka *ich*-formu, v ostatních částech je však výklad veden pomocí plurálu skromnosti. Na s. 81 a 86 chybí číslování podkapitolek. V závěrečném přehledu použité literatury v případě textů umístěných např. v kolektivních monografiích autorka pozapomněla uvést stránky.

Toponymum Bolešiny má původ v 4. p. mn. č. od pojmenování obyvatelského Bolešiné (analogicky: Češi – Čechy, Hradčané – Hradčany), tzn. Bolešinovi lidé, od kterého se „emancipovalo“ v označení místa (*Historická mluvnice češtiny*, 1986, s. 136). Místní tvar lokálu na -ech tedy odpovídá tvrdému mužskému skloňování.

Jako důvod používání jmen po chalupě uvádí Sommerová jednak konzervativní přístup vesničanů nazývat sousedy podle předchozího majitele, jednak snahu vrchnosti vést si přehlednou evidenci živností. Není hlavním důvodem samotná podstata proprií, tedy snaha o jednoznačné pojmenování jedinečné skutečnosti? Je to patrné na nejčastějším příjmení v Bolešinech. Nositelů příjmení *Matějka / Matějková* je zde 30 a domů, kde trvale bydlí, je 8.

Specifikaci Matějků jménem po chalupě diplomantka dokládá ve čtyřech případech (tabulka s. 128–129). Bohužel tento fakt ale nijak nekommentuje.

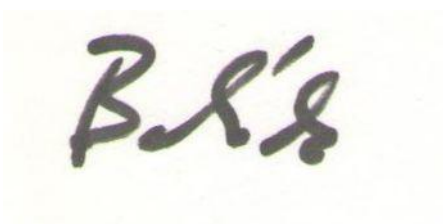
Struktura jednotlivých hesel není dle mého názoru jednotná (srov. např. s. 52 a s. 81–88). Také podle metodologické části zvolená struktura popisu příjmení jasná není. Mohla by tento bod diplomantka během obhajoby osvětlit?

Závěr je minimálně z poloviny pouhou rekapitulací. Postrádám zde finální syntézu, kterou zde představuje pouze čtvrtý a třetí odstavec od konce. Vzhledem k bohatému materiálu, který autorka shromáždila (mj. 117 jmen po chalupě), a absenci dílčích závěrů v jednotlivých podkapitolách je škoda, že právě zde nesoustředila diplomantka více zásadních informací shrnujících její podnětnou badatelskou činnost.

Jinak kvalitní text Evy Sommerové představuje významný příspěvek mapující v oblasti Bolešín jak příjmení, tak i jména po chalupě (mj. zde stále živých). V tomto ohledu autorce nelze upřít objevnost daného výzkumu.

Rád práci doporučuji k obhajobě.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: **v ý b o r n ě**

.....
podpis recenzenta diplomové práce

V Českých Budějovicích dne 17. června 2014

Stupeň klasifikace:	☒ výborně	☐ velmi dobře	☐ dobře	☐ nevyhověl
---------------------	---	--------------------------------------	--------------------------------	------------------------------------

*) Nehodící se škrtněte